

25 odstotkov ameriških delavcev je še vedno zaposlenih nad 50 ur na teden

New York, 17. avgusta. Tece, ki se te dni vrši v kongresu glede določitve delavskih plač in ur je prilo na dan marsikaj zanimivega iz življenja povprečnega ameriškega delavca. V račun pride 40,000,000 ameriških delavcev, ki so zaposleni. V tem številu niso vključeni poljedelski delavci. Nova postava, ki bo določala plače in delovne ure, se bo tikala omenjenih 40,000,000 delavcev.

Preiskava je dognala, da je danes povprečni ameriški delavec zaposlen 47 ur na teden. Toda 25 odstotkov ameriških delavcev je, ki se danes delajo 50 ali več ur na teden.

Po 40 ur ali manj ur na teden dela 17 odstotkov ameriških izučeni delavcev in 12 odstotkov neizučeni. Od 40 do 45 ur tedensko dela 37 odstotkov ameriških uslužbencev, in od 45 do 50 ur na teden dela 25 odstotkov. Ostali delajo več kot 50 ur na teden. 10 odstotkov ameriških delavcev je zaposlenih po 61 ur na teden. Dasi je mnogo vodilnih industrij že vpeljalo 40-urni delovnik, pa je vendar še vedno nad polovico delavcev, ki delajo več kot 40 ur na teden.

Preds. Roosevelt proučuje položaj kitajsko-japonskega spora. Amerikanci imajo radi spopadov v Aziji milijone dolarjev škode

Washington, 17. avgust a. Predsednik Roosevelt je imel včeraj važna posvetovanja v Beli hiši. Poklical je na konferenco državnega tajnika Hulla, načelnika generalnega štaba Malin Craiga in načelnika ameriške bojne mornarice, admirala Richardsona.

Šlo se je glede položaja, ki prevladuje na Daljnem vzhodu, kajti položaj je postal kritičen tudi za ameriške razmere. Pričakuje se, da bo predsednik Roosevelt v kratkem prišel na dan z izjavo.

Državni tajnik Hull in predsednik sta govorila o proglasu nevtralnosti napram Kitajski in Japonski. Toda tega proglasa bi se predsednik poslužil le v skrajnem slučaju. Predsednika najbolj skrbi varnost ameriških državljanov, ki se nahajajo v Šangaju ali v okolici.

Predsednik ima polno moč, da proglasi izjemno stanje napram

V senatu bi se včeraj skoro začeli pretepati

Washington, 17. avgusta. Med senatorji je včeraj tekom debate glede potrditve senatorja Blacka za člana najvišje sodnice, skoro prišlo do pretepa. Besedni boj je nastal med demokratskim senatorjem Dieterichom iz Illinoisa in demokratskim senatorjem Burke iz Nebraske. Senator Burke je izjavil, da je senator Black "sumljiv" glede ameriške ustave. Senator Dieterich je na to odgovoril, da skušajo gotovi senatorji oblatiti ime senatorja Blacka v javnosti. Nato je skočil senator Dieterich proti senatorju Burke, da ga udari, toda so drugi senatorji pretep pravčasno preprečili. Pričakuje se, da bo senat danes potrdil imenovanje Blacka za člana najvišje sodnice.

Poziv

Dotična rojakinja, ki je poslala \$3.00 za Hrvatski radio program, naj se blagovoli zglasti pri Mr. Mihaljeviču na 6081 St. Clair Ave., ker se sicer ne more ugoditi njeni prošnji.

Zadušnica

Za pokojnim Jos. Kozarjem se bo brala sv. maša v četrtek ob 7:15 zjutraj v cerkvi Marije Vnebovzete. Sorodniki in prijatelji ranjkega so prošeni, da se udeležijo.

* Trije laški zrakoplovci so bili ubiti v bližini Leghorn, Italija. Letalo je padlo v morje.

Kongres se brani delavske postave!

Washington, 17. avgusta. Kongres Zedinjenih držav bo zaključil svoje zborovanje najkasneje konec prihodnjega tedna, ne da bi sprejel postavbo, ki narekuje minimalne delavske plače in maksimalne delovne ure.

Predsednik poslanske zbornice Bankhead je včeraj podal mnenje, da je tekom tega zasedanja nemogoče sprejeti omenjeno postavbo, dasi Roosevelt pritiska na kongres. Poslanci kot senatorji bi se radi umaknili tej nameravani postavbi.

Odsek za pravila, ki ima sedaj načrt postavbe v rokah, načrta nikakor neče poslati zbornici v debato. To pomeni, da bi se moralo podpisati 235 poslancev v kongresu, če hočejo izsiliti postavbo iz odseka. Toda kot se je izjavil Bankhead, je nekaj takega nemogoče, ker preveč kongresmanov nasprotuje postavbi.

Omenjeni delavski postavbi najbolj nasprotujejo senatorji in kongresmani iz južnih držav, ki so mnenja, da bo industrija južnih krajev uničena, ako bo sprejeta omenjena postavba.

Načrt za postavbo ostane v odseku in pride na vrsto v prihodnjem zasedanju kongresa, ali pa bo predsednik Roosevelt najbrž

Kako se ubija

Paris, 17. avgusta. Francoski časopis Le Jour je zbiral od začetka španske civilne vojne vse uradne izjave socialistične vlade v Madridu glede dogodkov na fronti. Glasom teh podatkov so socialisti dosedaj prizadeli nacionalistom sledeče zgube: Razbili so 13,400 nacionalističnih zrakoplovov, zajeli so 80,000 avtomobilov in tankov. (Toliko jih nimajo vse države na svetu.) Socialisti so nadalje zaplenili sovražniku 6,000 topov, ujeli, ranili in ubili so 2,600,000 nacionalistov. Mesto Cordoba so socialisti že dvajsetkrat vzeli, mesto Toledo šestnajstkrat, Oviedo štiriindvajsetkrat in Hueso tridesetkrat, toda vsa ta mesta so še danes v rokah nacionalistov.

Aretacije v Warrenu, O.

V bližnjem mestu Warren, Ohio, nadaljujejo z aretacijami štrajkarjev pri Republic Steel Co. Vsi aretirani so obdolženi, da so imeli v posesti razstreljiva sredstva, in da so metali dinamit v privatne hiše ali proti tovarnam. Včeraj so aretirali nekoga Mike Spelicha, ki je star 24 let in ki je obtožen, da je imel v posesti dinamit. Spelich je bil tudi obtožen, da je streljal na zrakoplove, ki so v prvih dnevih jeklarskega štrajka v Warrenu iz Clevelanda dovažali živež za stavkolomce. Pozneje je bil Spelich izpuščen pod varščino. Dosedaj je bilo že dvanajst jeklarskih štrajkarjev na enak način aretiranih.

Semenj v Ashtabula county

Danes je otvoritev okrajnega semnja (County Fair) v Ashtabula county, kjer je stotine slovenskih farmarjev. Semenj bo trajal do 20. avgusta. Ashtabula county je poznana kot ena največjih in najboljših okrajev v državi Ohio. Semenj se vrši v glavnem mestu okraja v Jeffersonu.

skical izredno zborovanje obeh zbornic z naročilom, da se sprejme delavska postavba.

Poleg delavske postavbe pa povzroča v kongresu tudi boj glede kontrole farmarskih pridelkov veliko prahu. Predsednik je mnenja, da bo letošen pridelok farmarjev tako ogromen, da bodo padle vse cene in bo farmar moral prodajati skoro napol zaastonj.

Da se to prepreči, je svetoval predsednik, da dobi administracija dovolj veliko svoto na razpolago, da z njo kontrolira poljedelske pridelke, da se spravijo

NAJNOVEJŠE VESTI

Washington, 17. avgusta. Senatska zbornica kongresa je v torek po šest ur trajajoči debati potrdila senatorja Hugo Blacka za člana najvišje sodnice. Blacku so nasprotniki očitali, da je bil član Ku Klux Klana, toda dokazati niso mogli ničesar.

Washington, 17. avgusta. Predsednik Roosevelt je danes odredil, da se pošlje nadaljnjih 1,200 ameriških marinov v Šangaj, kjer divja vojna. Marini odpotujejo iz San Diego, Cal. Obenem je predsednik Roosevelt zahteval \$500,000 od kongresa, da se pomaga ameriškim državljanom v vojni zoni.

Chicago 17. avgusta. Po vsej Ameriki je zavladala neznozna vročina. Koruza v zapadnih državah je že močno trpela zaradi vročine. Nad 100 ljudi je že umrlo. Toplomer je v Clevelandu kazal včeraj 91 stopinj. Za jutri prerokujejo bolj vroče.

Cleveland. — Thomas J. Martin član šolskega odbora v Clevelandu katerega je potrdila C. I. O. unija za svojega županskega kandidata se je v torek odpovedal kandidaturi. Izjavil je da bo podpiral John McWilliamsa demokrata za župana. C. I. O. člani bodo glasovali za McWilliamsa.

Washington 17. avgusta. Predsednik Roosevelt je danes podpisal postavbo ki dovoljuje \$2,400,000, da se zgradi v Clevelandu nov moderni most na Main Ave. Da se je to zgodilo, se je najbolj prizadeval senator Bulkley.

Reinosa, špadija, 17. avgusta. Nacionalisti so zajeli v torek 15,000 mož broječo armado španskih socialistov na fronti pri Cantabrian Sitras. To je največje število vojakov, ki so bili zajeti hkrati, odkar se je začela španska civilna vojna. Zajeti vojaki so tvorili najboljši del španske vladne armade, ki je branila važno mesto Santander. Omenjeno mesto bo v kratkem padlo.

Šangaj, 17. avgusta. Japonsko armadno poveljstvo na Kitajskem hiti na vso moč pošiljati nadaljne čete v Šangaj, da reši življenje 10,000 japonskih vojni mornarjev, katero so Kitajci v Šangaju zajeli in jih bodo v kratkem pobili, ako ne pride pravčasno japonska pomoč.

in potegnejo na trg v drugem letu, ko bo mogoče slaba letina.

Toda temu načrtu Roosevelta se ustavljajo senatorji iz južnih držav, ki želijo, da se najprvo naredi postavba za kontrolo cen bombaža. Roosevelt pa želi najprvo kontrolo nad vsemi farmarskimi pridelki in temu se senatorji upirajo.

Tako je prišel kongres na mrtvo točko in vse pričakuje, kdaj bo konec zasedanja, ker ne more priti do sporazuma. Vse to pa kaže, da kongres, kakor hitro se poslovi iz Washingtona, ne bo dolgo počival, kajti Roosevelt je odločen ponovno poklicati kongresmane k izrednemu zasedanju.

Tekom sedanjega zasedanja kongres ne bo drugega naredil kot sprejel postavbo glede gradnje novih hiš, dovolil bo naknadno svoto za gotove stroške in sprejel postavbo za one, ki se izogibljajo davkom.

Poslanska zbornica bo ta in drugi teden zborovala pozno v noč, da reši vse, kar je absolutno potrebno, dočim je senatska zbornica rešila skoro vse in le čaka znamenja, kdaj se poslanska zbornica odgodi.

Na počitnicah

New York, 17. avgusta. Najmanj 30,000,000 Amerikancev se je letos podalo na počitnice in obiskalo razna letovišča v Zedinjenih državah ali pa v Evropi. To število je rekordno za vse čase. Po letalih se je letos prevozilo 25 odstotkov več ljudi kot lansko leto. Zelenice so dosegle isti rekord, ki so ga imele v najbolj prosperitetnem letu 1929. Promet na parnikih je za 30 odstotkov večji od lanskega leta. V Evropo se je podalo 22 odstotkov več Amerikancev kot lani. 10,644 potnikov se je peljalo na parnikih preko oceana v prvem razredu, 7,827 v drugem razredu, 10,455 v turističnem razredu in 27,811 v tretjem razredu. Avtomobili so letos prevozili za 10 odstotkov več ljudi kot lani, busi za 15 odstotkov več. Računa se, da so potrošili Amerikanci letos do \$2,000,000,000 za počitnice.

Ponesrečen rop

Včeraj dopoldne je prišel v urad Southwestern Building & Loan Co. na Lorain Ave. in W. 96th St. neki mož, ki je izročil uradni notico, naj bo mirna, dočim bo on jemal denar. Napisano je bilo tudi, da ima ropar bombo v žepu. Blizu stoječi blagajnik posojilnice je pa takoj uganil, da je nekaj narobe. Pritisnil je na električni gumb in poklical policijo, toda tudi ropar je dognal, da je nekaj narobe in je v naglici pobegnil. V uradu posojilnice je celo "pozabil" en dolar. Dasi so ga lovili, pa ga niso mogli najti.

Kokošja razstava

V letu 1938 bomo imeli v Clevelandu ogromno razstavo perutnine. Razna perutnina pride v Cleveland iz vseh delov sveta na razstavo. Najmanj 250,000 ljudi bo obiskalo razstavo. Kongres je že dovolil \$100,000 podpore za to razstavo.

Na Japonskem ni navdušenja za vojno. Japonska vlada je zaprla konzulate na Kitajskem

Tokio, 17. avgusta. Japonska vlada je odredila, da se zapre japonsko poslanstvo v Nankingu, ki je glavno mesto Kitajske. Obenem je vlada poklicala vse japonske konzule na Kitajskem domov.

Japonski poslanik na Kitajskem, Šigeru Kavagoe se nahaja v Šangaju, kjer se mudi že od 7. julija, ko so izbruhnile sovražnosti med Kitajci in Japonci.

Japonski prebivalci v mestih Canton, Čefoo in v Šantungu so dobili povelje, da se vrnejo domov. Japonska vlada bo sklicala v kratkem izredno zasedanje parlamenta, da slednji dovoli nadaljni denar za vojno proti Kitajcem.

Ameriški poročevalec James Mills, ki je pravkar zapustil japonsko tla, pripoveduje, da se vršijo na Japonskem velike priprave, toda nikjer ni opaziti narodnega navdušenja za vojno.

V kratkem bo imela Japonska 100,000 mož na kitajskih tleh, toda mase naroda doma, ki bodo morale končno plačati za vse to, so ostale pri vseh vojnih pripravah hladne. Japonska vlada vrši sicer ogromno propagando, da navduši narod za podjetje proti Kitajcem. Odziv naroda je le slaboten.

Japonce skrbijo visoki davki, poleg tega pa draga živila. Kljub temu pa imajo svoje hiše okrašene z narodnimi zastavami in se shajajo na kolodvorih, da kričijo "banzai" odhajajočim vojakom.

Pri vsem tem pa skrbi Japonsko kaj bo, ako se ne bo mogla zanesati na mandžursko armado. Že se govori o revolti v Mandžuriji. In probujena Kitajska povzroča Japoncem mnogo več težav, kot so jih prvotno pričakovali.

Kitajci so skoro premočni za Japonce

Tientsin, Kitajska, 17. avgusta. Enako kot v Šangaju se vršijo tudi v severni Kitajski razboji med Kitajci in Japonci. Kitajski čete se izredno hrabro držijo. Japonci ne morejo naprej. Pri Nankovu obstreljujejo Japonci že en teden kitajske postojanke, ne da bi se slednje za las podale. Japonska namerava poslati proti Nankovu nadaljnjih 20,000 vojakov. Nankov se je izkazal kot mnogo trši oreh, kot so Japonci pričakovali. Včasih so Kitajci takoj bežali pred Japonci, to pot so pa sklenili, da se ne podajo.

Ogromni stroški za javne ceste v Ameriki

Washington, 17. avgusta. Državni oddelki za javne ceste v 48 ameriških državah so dobili tekom leta 1936 za napeljavno in popravilo cest ogromno svoto \$1,145,590,000 iz zvezne blagajne, ali \$234,000,000 več kot eno leto prej. Posamezne države so pa v isti namen potrošile še iz svojih blagajn \$68,000,000, kar so pa vse plačali lastniki avtomobilov potom raznih davkov. Za nove ceste se je plačalo lansko leto nič manj kot \$608,000,000, dočim so veljale poplave in vzdrževanje cest \$237,000,000. Skoro 2,500 milj novih cest je bilo dograjenih v letu 1936.

Naš šolski odbor

Včeraj bi moral imeti šolski odbor svojo redno sejo. Seja se je tudi vršila in sicer na sledeči način: zapisnikar šolskega odbora je prišel v dvorano, kjer se zboruje. Nihče ni bil navzoč. Zapisnikar čaka pol ure. Nikogar ni. Zapisnikar začne klicati ime na sedmih članov šolskega odbora. Nihče se ni odzval. Zapisnikar reče: "Odsotnih je sedem, navzoč nihče, seja je zaključena." Tako se skrbi za clevelandške šole.

"Slavčki"

Opozarja se "Slavčke," da pridejo v četrtek ob 10. uri dopoldne pred S. N. Dom, da se bodo slikali za spominsko knjigo. Dečki naj imajo bele srajce in črne hlače, deklice pa modre bluze, črna krila in črne pentlje. Pridite vsi točno. — Tajnica.

"Dr. Kernovi spomini"

Vodstvo javne knjižnice v Clevelandu nam sporoča: St. Clair podružnica javne knjižnice v Clevelandu, ki ima danes 3,314 slovenskih knjig na razpolago, je dobila novo dragoceno knjigo v svojo zbirko. To je knjiga "Spomini ob tridesetletnici prihoda v Ameriko." Pisatelj je dr. F. J. Kern, lokalni zdravnik. St. Clair knjižnici sta bili doposlani dve knjigi v dar. Knjiga je še posebno zanimiva, ker pripoveduje, kako je nastala slovenska naselbina na St. Clair Ave. Opisuje silne boje in napore prvih slovenskih naseljencev, ki so prišli večinoma iz kmečkega stanu in ki so ustvarili tako moderno naselbino danes. Dr. Kern je spisal tudi Anglo-slovenski slovar, ki je danes jako redek in dragocen. St. Clair podružnica ima par izvodov tega slovarja, toda radi izredne dragocenosti te knjige, se jo ne posojuje, pač pa se rabi samo v knjižnici za informativne svrhe.

Milijardo za davke

V letonjem letu bodo plačali ameriški lastniki avtomobilov najmanj en tisoč milijonov dolarjev za razne davke. Lastnik avtomobila je danes najbolj obdavčen človek v Ameriki. Ameriške tovarne za avtomobile so prodale letos v sedmih mesecih za \$2,968,161,160 vrednosti avtomobilov in posameznih delov. Lastniki avtomobilov so plačali \$600,000,000 davka samo za gasolin.

Pozdravi

Iz Lemonta, Ill., pošiljajo pozdrave v Cleveland sledeči: Mrs. Rosie Klemenčič in sin, Mary Evigle, Mrs. Mary Lovko, Angeline Kness, Antonia Kness, Fanny Zupančič, Mr. in Mrs. Joseph Oražem in Mr. in Mrs. Frank Perme. — Iz Windberja, Pa., se je spomnil svojih prijateljev s pozdravi John Trattar, in iz Forest City, Pa., pozdravlja Mr. Karl in Mrs. Mary Šmigovec. Prav lepa hvala vsem skupaj za lepe pozdrave!

Dividende Borštarnjev

Vsi oni, ki ste deležni dividende pri društvu Kat. Borštarnjev, naj se gotovo udeležijo seje v petek 20. avgusta v navadnih prostorih.

* 8,000 šoferjev v Parizu je zastrajkalo, ker je vlada zapovedala zvišanje voznine.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

17 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAPOČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisu: celo leto, \$5.50; pol leta, \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$8.00.
Posamezna številka, 3 centa.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$8.00 per year. Single copies, 3 cents.

JAMES DEEVEE and LOUIS J. PIRO, Editors and Publishers.

Entered as second class matter January 6th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83

No. 193, Wed., Aug. 18, 1937

Vlada in današnji delavski položaj

Osebe, ki so tekom zadnjih štirih let opazovale korakanje ameriškega delavstva pod novim dealom k boljši bodočnosti, zlasti pa k popolni organizaciji, ker jim je administracija predsednika Roosevelta dajala indirektno podporo, se sedaj ponovno ozirajo na predsednika Roosevelta, o katerem se sodi, da namerava spremeniti svojo dosedanje taktiko napram delavskim borbam in perečim delavskim problemom.

Zvezna vlada, ki je dalj časa molčala k vsem dogodkom na delavski fronti, zlasti pa skoro mižala z očmi, ko se je začel veliki in usodepolni jeklarski štrajk, je zadnje čase storila tri korake, ki so pomembni tako za delavske organizacije kot za ameriške industrije sploh.

Da je predsednik Roosevelt sit neprestane borbe in trdovratnosti, ki obstoji enako pri kompanijah kot pri delavskih voditeljih, nam dovolj priča njegov izraz: "naj se kuga naseli v obeh hišah!" Te besede ne kažejo samo na nevoljo predsednika, pač pa skoro kažejo na nekako nervoznost.

Nadalje je prišla pred nekaj dnevi na dan delavska tajnica Frances Perkins, ki je v precej ostrih besedah obsodila takozvane sedeče štrajke. Dočim so bili ti sedeči štrajki na vrhuncu, se ni oglasil noben vladni odgovorni organ, kakor hitro so pa ponehali, pride delavska tajnica na dan z izjavo, da so enaki štrajki nepostavni.

Z izjavo je prišel na dan tudi trgovinski tajnik in ožji prijatelj predsednika, Roper, ki je precej jasno povedal, da ameriška javnost ne bo dolgo trpela nepotrebne prepire, poboje in spopade in da je čas, da pridejo odgovorni činitelji v kratkem do treznosti. Kaj vse sledi iz teh izjav? Ali bo predsednik Roosevelt v resnici spremenil svoje stališče?

Nekaterim se zdi, da smatrajo za popolnoma naravno, da ker je predsednik Roosevelt obsodil preveč nasilne manifestacije CIO organizacijskega dela, da bo začel John L. Lewis sumničati predsednika, da je odpadel od njega in da bo Lewis začel se pripravljati na prelom prijateljstva s predsednikom. Toda oni, ki v Washingtonu položaj dobro poznajo, trdijo, da se nič kaj takega ne bo zgodilo. Roosevelt vsaj v najbližji bodočnosti ne želi nobenega preloma z Lewisom, kar se tiče organizacijskega dela ameriških delavcev.

Resnica pa je, da se nekaj pripravlja, toda kdaj bo godno in za javnost, nihče ne ve. Gotovo je, da bo predsednik ubral druge strune, toda kako in kaj je morda znano samo enemu ali dvema njegovim najbližjim svetovalcem. Kot trdijo nekateri poznavalci položaja se Roosevelt niti odločil ni, kako daleč naj gre in kaj naj stori, da ne bo kje nezadovoljstvo bruhalo na dan.

Predsednik Roosevelt v prvi vrsti iskreno želi, da se delavske plače izboljšajo in da se delavske okoliščine spremenijo v toliko, da bo delavski standard ameriškega delavca lahko za vzgled vsem drugim. Toda kako naj se vse to zgodi, o tem sam predsednik še nima jasnih nazorov. Prepričan je, da bo vzelo več let, predno pride do popolne jasnosti tozadevno.

Roosevelt je zadnje čase namignil nekaterim voditeljem v kongresu, da bo končno potrebno, da zvezna vlada potom kongresa ustvari gotove delavske smernice, po katerih se bo ravnala vlada in katerim bodo morali slediti tudi delavski voditelji pri svojem organizacijskem delu. Ustvaritev takih smernic bi vzela kongres najmanj tri leta, ker morajo biti narejene na podlagi mnogih izkušenj iz preteklosti. Praktično uvajanje in popravljanje takih delavskih smernic pa bi vzelo nadaljnjih pet do sedem let, predno bi koristile svojemu pravilnemu namenu.

Prvi začetek tozadevno je že narejen, ko je Roosevelt prisilil kongres, da debatira o njegovem načrtu glede minimalnih plač in glede maksimalnih delovnih ur. Roosevelt želi, da kongres še tekom tega zasedanja sprejme določeno postavbo, namreč, da se delovne ure ameriških delavcev znižajo, a ob istem času plače zvišajo. Delavcem bi bilo s tem ustrezno, obenem bi pa nadaljni stotisoči lahko dobili delo. (Konec prihodnjic)

Kaj pravite!

Ivan Jontez piše v Prosveti, da onih 80.000 tisoč dolarjev, ki jih je vlada potrošila za Jugoslovanski kulturni vrt ni videti nikjer. Razumemo tiho tožbo Jontezovo. On bi menda rad videl, da bi bili ti dolarji v bušljih razstavljeni po kamnih, ali pa da bi viseli po dreveh kot cukrčki z božičnih dreves. Nima slabega okusa, ta ljubi Janko Bambič.

Vsa čast slovenskim ženam in dekletom, ki so se pričele tako živahno zanimati za naše narodne noše. To in pa naša narodna pesem je edino, kar nas še napravlja Slovence v tujini.

Stari doktore Walz bo letos kandidiral za councilmana. Mišl na županski stolček je bržkone čisto opustil. Kakor je majhen pa star, pa se bo precej slisalo od njega.

BESEDA IZ NARODA

Kako se počutimo Amerikank v Jugoslaviji

(Piše Rose Homovec)

Morda vas bo zanimalo, če opišem nekoliko pogreb nadškofa Jegliča, ki je bil tako veličasten, da kaj takega še nismo videli in tudi morda nikdar več ne bomo. Z mammo sva bili ravno tisti dan v Ljubljani, ko so pripeljali tje škofovo truplo za pokop. Truplo je bilo položeno v škofovi palači na mrtvaški oder in ker ga je šel lahko vsakdo kropit, sva šli tudi midve. Ko sva šli gori po stopnicah, sva srečali škofa dr. Rožmaha. Nagovorili sva ga povedali, da sva iz Amerike. Bil je silno prijazen in naročil je pozdrave za vse slovenske rojake v Ameriki. Omenil je tudi, da pride morda še ponovno na obisk v Ameriko. Bil je videti zelo vesel, da je segel v roko dvema Amerikankama. Midve sva bili pa tudi silno počaščeni, da nama je dal toliko svojega dragocenega časa nama na razpolago in se tako neprislusno razgovarjal z nama.

Truplo nadškofa Jegliča je ležalo v 8. nadstropju in vse po stopnicah so stale častne straže, oblečene v črno in srebrno. Mrtvaški oder je bil v veliki dvorani, kjer ni bilo nobene druge barve kot črna; tudi na stropu.

Pred krsto je stala miza, na kateri so bili razloženi vsi škofovi redovi, dalje kapa in palica in vsi škofovski ornamenti.

V pondeljek 5. julija se je pa vršil žalni sprevod po ljubljanskih ulicah. Ljudje iz vse Slovenije so prihiteli skupaj, da se udeležijo zadnjega spreveda priljubljenega dušnega nadpastirja. Za ta dan so uvedli posebne vlake in voznina je bila na polovico znižana. Časopisi so pisali, da se je udeležilo pogreba nad 50.000 ljudi.

Midve sva hoteli iti v cerkev, kjer se je vršila pogrebna maša. Toda v cerkev niso pustili drugega kot duhovščino in sorodnike pokojnega nadškofa. Maša je trajala od devetih do 10:45. Takrat so začeli zvoniti zvonovi po vseh ljubljanskih cerkvah. Žalno in tužno so brneli zvonovi. Stali sva pred kavarno Emono in videli vse veličastni sprevod, ki se je vil mimo od enajstih do 12:45 popoldne. Tako ogromen je bil. Bil je to res prizor, ki ga ne bom nikoli pozabila. Dve uri stali na enem mestu, ni kaj prijetno, toda v takem slučaju človek prav nič ne čuti utrujenosti.

Zdaj bom pa se opisala en nesrečen dan, ki se nam je pripetil v nedeljo 6. junija. Mala družba se nas je namenila, da gremo peš v Avstrijo, kjer je bil napovedan koncert nekega moškega pevskega zbora. Eno uro smo hodili, predno smo prišli do avstrijske meje. Tedaj smo pa pronašli, da smo pozabili doma svoje potne liste. Obmejna straža je izjavila, da ne bomo smeli iti na Koroško, v Avstrijo. No, pa smo šli vseeno. Menda ja, zakaj smo pa iz Amerike. Ker nisimo mogli in smeli naravnost, smo šli pa po ovinkih. Hodili smo kake štiri ure, čez hribe in doline (največ čez hribe), da smo ugodili svoji trmi in smo končno le prišli na Koroško. Poslušali smo koncert pevcev, ki jih je bilo kakih 60. Petje je bilo zares lepo.

Proti sedmi uri zvečer smo pogledali na nebo in ugotovili, da bo morda dež. Dekleta, alo domov! je rekla naša mama. Ampak kako? Nazaj peš čez te hribe skoro ne kaže, ker bo kmalu noč, torej se ozremo za kakšnim vozilom. Res se nam posreči dobiti v najem nek star avtomobil, ki je zagledal luč tega sveta še leta 1927, torej je veliko poskusil na tem svetu. Že smo se naložili, ko se lastnik avtomobila

naenkrat spomni, da je avtomobilček že jutraj zarental drugim ljudem, ki so vozino tudi že plačali. Ampak ta človek ni vedel, da se Amerikanci ne podamo kar tako, pa smo začeli debatirati na dolgo in široko. Mi smo trdili svoje, on pa svoje. Avtomobil pa ni rekel nič, ker mu je bilo pač vseeno, koga bo peljal.

In ko se tako prav ognjevit poganjamo vsak za svoje pravice in se sklicujemo, da ima Amerika največjo pravico na tem svetu, kaj mislite, koga zagledamo koračiti umerjenih korakov proti nam? Nikogar drugega kot utelešeno obmejno stražo, ki nam je jutraj prerokovala, da ne bomo videli Koroške brez potnih listov.

O, Marička, kaj bo pa zdaj. Naša mama se je kar križala, saj jo poznate, kakšna je v takih slučajih. Well, napravili smo se, kot bi ga ne videli, še manj pa poznali. On nas je pa gledal in gledal, kot bi nas že nekje videl, pa da se ne bi mogel spomniti kje. Seve, menda ni mogel verjeti, da bi bili mi tisti, ki nas je jutraj spodil domov od meje.

V tem je šel lastnik avtomobila v hišo po klobuk, mi smo pa vozniku še malo primazali v široko odprto dlan in avtomobilček je kar poskočil izpred gostilne. V tem je pa že začelo deževati in začeli smo vzdigovati streho pri avtomobilu. No, predno smo jo postavili, smo bili že vsi premočeni. Sicer si pa nismo itak dosti pomagali, ker streha je puščala kot star, preluknjan dežnik.

Ko se vozimo po nekem strmem klancu, je začel avto naenkrat neznansko kihati in iz radiatorja se je začelo kaditi, kot bi v njem kdo žgal ogelje. Voznik je avto ustavil in modro izrekel, da bo treba vode. Kdo bo šel po vode? Voznik da ne, ker mora držati za zavore, drugi pa zopet ne, ker nikomur se ni ljubilo ven na dež in v blato. Končno se pa le eden ponudi, da bo prinesel vode. Voznik mu naroči, naj gre doč še kamenje podloži pod kolesa, da se ne bomo ritensko odpeljali nazaj na Koroško.

France, ki je šel po vodo, dolgo ni prišel nazaj. Ko je končno prišel, je povedal, da je moral vodo nabirati po skalah, kjer teče počasi, drugič da je temno in tretjič, da ima steklenica majhen vrat. No, končno je bil avto naplaven in šli smo naprej.

In ko pridemo končno do obmejne straže, koga smo zagledali najprej? Gotovo ste že uganili, da prav v tistega stražnika, ki se je moral na kak način pred nami pripeljati tje.

Zdaj smo pa v pacu, smo si mislili. Dolžil nas je, da smo bili nepostavni potom v Avstriji, mi smo pa trdili, da nismo mi tisti, ki nas je jutraj ustavil. No, končno smo pa uvideli, da je najboljša povedati vse po pravici in tudi smo. Jezen je bil, vam rečem, da smo tako grdo ukani li slavno avstrijsko oblast. Bali smo se, da nas bo zaprl, kar bi lahko storil, pa še kihati ne bi smeli. Ko nas je pošteno ozmerjal od vseh strani, nas je pa končno le spustil. Slava njemu in avstrijski financii!

Pripeljali smo se do strmega klanca, ki pelje v dolino. In midve z mammo sva rekli, da je tukaj za naju zapik, da se v tej koreti ne bova peljali po taki strmini in s takim žljafom. Šli sva v edino gostilno v tem kraju in prosili gostilničarja, da bi naju zapegljal domov s konjem. Obljubil je in druga naša tovaršija se je brez naju odpeljala dalje. Gostilničar je zapregel konja in prišel povedat, da je voz pripravljen. Ko pa pridemo ven, ni bilo konja nikjer. Blisk in grom ga je najbrže preplašil, da jo je ubral na svojo roko. Drugi dan so ga dobili v sosednji vasi. Pre-

nočili sva torej v tisti gostilni in drugi dan odšli peš domov. Saj je bilo komaj eno uro hoda do doma. Tako se je končal ta naš izlet na Koroško.

Še mnogo drugih se nam je pripetilo tukaj, pa bi bilo preveč, če bi hotela vse opisavati. Vam bomo že vse povedali, ko pride domov. Enkrat nameravamo napraviti še en izlet gori v planine, potem se bo pa treba počasi odpravljati nazaj proti naši Ameriki. Kakor težko pogrešate tukaj naše drage iz Amerike, pa se bo vseeno težko odtrgati od tukaj. Težko bo slovo, že naprej veva. Pa saj vse tako kratko časa traja na tem svetu. Tukaj nama tako strežejo, da se bova kar razcartali in ko pridevi zopet nazaj v Ameriko, ne bova hoteli drugega delati kot pupkati in pakpaki, pa ajčkati.

No, če bo prilika nanesla in ne bova šli z Urško žet ali plet, bom pa še kaj pisala. Ob zaključku pa prav lepo pozdravljamo vse naše znance in prijatelje in, kakopak, najbolj pa našega ata in mojega soproga Billa.

Urška Šepic in
Rose Homovec.

Francka Kodrič piše

Drnovo, Jugoslavija, 3. avgusta. — Ker sem obljubila, da od časa do časa poročam v Ameriški Domovini, kako se bomo Amerikanci počutili tu, v naši lepi rojstni domovini, izpolnjujem danes to obljubo. Le žal, da ne morem nič kaj vsega poročati v daljino Ameriko. Tu, mesto da bi imeli vse in sreče polne čase, pa moramo le gledati, kdaj se pripode zopet črni oblaki po nebu in ubogemu kmetu uničijo vse, prav vse. Tu je vreme tako: če ni jutraj dež, grom, strela in toča, je prav gotovo na večer ali ponoči. Že vreme nam je marsikatero uro veselja spremenilo v uro žalosti. A največja žalost se je pa naselila v našo lepo krško okolico v nedeljo 1. avgusta zvečer. Pri naši hiši smo ravno obhajali slavnost zlate poroke mojih staršev, ko se ves dan že itak kisló vreme zvečer spremeni v pravo nevihto. Seve, ob zvoku godbe in petja nismo niti videli, niti slišali grmenja, le blisk nam je včasih vzel vid. Hujšega ni nikdo opazil in veselje se je nadaljevalo do ranega jutra.

Drugi dan so pa ljudje prihajali z novicami, da kakšne strašne reči so se godile v naši sosedni fari, v lepem sv. Križu in okolici. Najprej skoro nismo hoteli verjeti v te grozne novice, a končno so nas pa le prepričali. Pripovedovali so neverjetne reči, ki jih ni mogoče verjeti, če se človek sam ne prepriča na lastne oči. Tako smo se tudi mi podali na kraj nesreče in res videli strašne stvari. Pred par dnevi prelepi Sv. Križ, je danes prava ruševina. V hišah so imeli ljudje vode do poldruge metre. Nesnaga je bilo vsepovsod naplavljen. Tretji dan, ko se je bila voda že odtekla in zlila v potok, ki je bil podoben derotji Krki, so ljudje vsi umazani in blatni nosili pohištvo iz hiš. Pohištvo je vse izgledalo, kot bi ga kdo z blatom namazal. Začeli so pohištvo omivat in čediti hiše.

Pri Kerinu so ravno postelje nosili iz hiše, ko smo se mi tje pripeljali. Modroci vsi umazani in vsa postelja blatna in mokra. Težko, če bo še uporabna. Takaka slika je bila skoro pri vsaki hiši. Perilo, obleka, živež, vse uničeno. Kozolci, hlevi, svinjaki in druga lesena gospodarska poslopja porušena, ali pa za več metrov prestavljena.

In kje so krasni vrtovi? Niti pozna se ne, če je bila kdaj vsajena kaka cvetlica. Vse je voda odnesla in z blatom zakrila. Druga niti ostalo kot kamenje in blato.

Ko pridemo v vas Šutno, kjer je Frank Banič doma, je bilo pa še hujše. Še tretji dan je voda

drila. Več vinogradov s trsjem vred je voda popolnoma odnesla. Nižje, doli proti Dolu, je bilo pa še hujše. Pri Strgarju je voda odnesla hišo in mlin. Domači so se v prvi sili zatekli na peč, a dež na dež in voda le kar naprej, da so bili že na peči v življenski nevarnosti. Komaj so še pobegnili v temni noči in zbežali v hrib. S hriba so s strahom gledali, kdaj izgine v hiši luč, ki so jo pustili goreti na peči. Vedeli so, da kadar bo izginila luč, da bo izginil tudi njih ljubi in edini dom. No in izginilo je vse, da ni niti najmanjšega sledu, kjer je bila kaka stavba.

Pri Francu Kodriču, Mlinarčkov France, je ostala hišica in mlin, a druga gospodarska poslopja so pa izginila. Tam, kjer je stal hlev, svinjaki, senica in druga poslopja, je le deroča voda. Ta je bil najbolj občutno prizadet. 90 kokoši, 8 prašičev, vse je odnesla voda. Vozovi in vsa oprema je izginila bogve kam. Ljudje so vsi obupani in zbegani, da se morajo vsakemu smiliti v srce. Brez jela, brez pitne vode, pa tudi brez suhih drv so ostale te sirote. Poprej tako veseli ljudje, se jim danes bere na obrazih le žalost.

Kar je pa še najbolj žalostno je pa to, da se prav malo ali skoro nihče ne zveni za te preuboge ljudi. Pomoči od nikoder. Obeta se, da jim bo banovina pomagala, a do danes, že tretji dan, ni bilo še nikogar, ki bi jim v njih žalostna srca kapljico upa v bodočnost. Zato se jaz v imenu teh revežev obračam na vas, dobrodušne Amerikance, da bi se zavzeli in darujte za to ubogo zbegano ljudstvo. Vsak nikelj je dobrodošel. Če bi bila jaz tam, bi sama nabrusila pete in bi prosila in prosila, da bi kaj nabrala. Prosim prav lepo Tončko Jevnikovo, da bi ona poskusila in dobila kak dar. Saj ona rada vsakemu pomaga, še najbolj pa njenim Križevcem in vem, da ne bo odpovedala sodelovati. Reveži so res veliki.

Mislím, da pridem okrog 3. septembra nazaj in takrat vam bom pa kaj več ustmeno povedala. Ključem pa vam vsem, ki boste brali: odpri srce, odpri roke, otiraj bratovske solze! S pozdravom in na svidenje vam kliče

Francka Kodrič.

Sodni dan nad Dobropoljem

Dobropolje, 27. julija. Dobropolci so včeraj na večer preživeli pravi sodni dan. Kar iznenada so se nad dolinico zbrali težki oblaki, udaril je blisk in vsula se je toča. Vihar, toča in naliv so uničili uboge Dobropoljce in jih oropali edinega, kar so imeli. Danes je kotlina najrevnejši del naše Slovenije. 456 posestnikov je uničenih, uničen jim je živež, uničeno polje, uničeni domovi. Lakota in težka skrb sta se naselili v njihove domove, grozeče pa se ponavlja vprašanje, kaj bo z njimi nekaj mesecev kasneje, ko se bo revščina pokazala v vsej obseznosti in ko bodo iz shramb spravili še tisto, kar so mogli rešiti pred vodo in viharjem.

Pondeljek je bil v Dobropolju izredno lep dan. Ljudje so delali po polju in pospravljali s pašnikov mrvo. Okrog pete ure popoldne pa se je začelo nebo temniti. Oblak za oblakom se je kopičil in valil z izredno hitrostjo od Turjaka čez dolino proti Zdenjski vasi. V tako kratkem času se je stemnilo, da ljudje niso utegnili niti pomisliti na kaj hujšega, le pohiteli so pospraviti seno na kupe in se odpravljali domov. Takrat pa je že silen blisk prerezal ozračje. Strašno je zabobnelo in med grmenjem se je vsula debela, a suha toča. Silen vihar se je zagnal v dolino in začel pustošiti. Toča, ki je bila robata in debela ter težka do 80 dkg,

je klestila vse, kar je pogladila na dobropoljskih njivah. Cefrala je sadno drevje, koruzno latje in stroke ter klestila po fižolu. Vihar je opravil še hujše. S streh je trgati opeko, ki je frčala naokoli kakor drobne črepine. S sadnih dreves, ki so bila letos izredno bogato obložena z jabolki, hruškami in češpljami, se je vsipalo še nedozorelo sadje. Lomile so se veje in padale na strehe zraven stoečih hiš.

Se ni minulo dobre pol minute, ko je debela toča brez prenehanja tolkla po vsem, kar je zadela, že se je pogreznilo nebo nad Dobropoljem. Oblaki so kar padli nad dolino, iz njih pa se je vtila ploha. Nebo se je odprlo. Lilo je kakor iz škafa. Čeprav je dobropoljska dolina kraški svet, pa ni mogla prežreti vseh vodnih množin, ki so se stekle iz oblakov. Skozi razkrite strehe je lila voda v notranjščino hiš, trgala stropce in lila ubogim ljudem na glave. Preplašeni ljudje so bežali v kleti. Pa kaj je pomagalo, ko je voda začela tudi s ceste dreti v hiše. Strašne trenutke so preživeli Dobropoljci. Zunaj je treskalo kar naprej, vihar je divjal in pred očmi vaščanov uničeval vse, na kar so kmetje še upali. Prekopolja pa se je valil umazan veletok vode, ki je ni gnala samo sila dotoka, temveč še mnogo bolj pritisk vetra. Valovi so pljuskali ob hiše, voda je vdirla v kleti in stanovanja. Ljudje so postali obupani in zmedeni. Nad glavo jim je voda predirala strop, a pod nogami je začela izpodkopavati temelje. V nekaj minutah so bile kleti polne vode, polne pa tudi blata, gnoja in listja, ki ga je priplaval tok.

Od severozapadne strani, odkoder se je pripodila nevihta, pa je toča razbila vse šipe. Zvenketaje so se drobila stekla, skozi odprline pa je spet nevzdržno lil dež. Nič ni več ostalo suhega.

Dvajset minut se je trgalo nad Dobropoljem. In ko so se razpregli najtežji oblaki od Dobropolja drugam, je ponehal tudi vihar. Le močan dež je lil dalje. Dvignila se je tudi megla, ki je bila med neurjem legla na zemljo. In prvi pogled je obrnil ubogi kmet na polje. Vse uničeno, vse — !

Voda se je preko njiv, pašnikov in cest še vedno valila vsevpred. Zlivala se je v kraške kotanje, ki niso mogle pogoltniti tolikih množin vode. Pred hišami so bila tla postlana s tisoči koščki opeke, ki jo je veter potrgal s streh in razmetaval naokrog. Jabolka in češplje so pokrile travo. V oknih pa so štrleli ostri kosi razbitih šip. V kletih blato in voda, po kateri je plavalo vse, kar je bilo prej spravljeno. Streha odkrita, a skromno pohištvo napojeno z vodo.

Še strašnejše je bilo zunaj na polju. Toča je zbila vse. Za ajdo sploh ne ve nihče več. (Dolje na 3. strani)

Če verjamele al' pa ne

Delavec vpraša v tovarni za delo.

"Kje ste nazadnje delali?" ga vprašajo.

Tam in tam in tam, pove ta. "Kaj v petih letih ste delali v dvajsetih različnih krajih?" se začudi uradnik.

"Ja, ja, to vam je porok, kako se ljudje povsod trgajo zame."

△

"Po čim je pa repca?" vpraša mlada gospodinja trgovca, ki je prišla prvič sama nakupovat grocerijo.

"Te-le po centu vsaka, ali šest za nikelj?"

"O ne, saj me ne boste, po centu jih že plačam, ampak šest za nikelj pa ne. Kaj mislite, da ne znam do pet šteti?"

KRIŽEM PO JUTROVEM

Po naméku avtoru K. Mays

"Tatvina se je zgodila, preden se legli. Tatovi so natančno vedeli, kdaj greste pri vas spat. Kako pa so naredili, da niste ničesar opazili? Saj imaš vendar dovolj ljudi pri hiši. S čim so vas zamotili?"

"Eden od njih je kazal razne kvartaške umetnosti. Ugajale so mi in sklical sem vso družino v sobo. Dobro smo se zabavali. In medtem sta druga dva odšla, ni se mi zdelo sumljivo. In ko sta se vrnila, je oni prvi, ki nas je zabaval, dejal, da bi se nič več. Družina je šla spat, mi pa smo se kvartali."

Prav nič se nisem čudil, da so se znašli tako strastni kvartavci v samotni turški vasi. Ni bilo prvikrat, da sem našel v turški kvartavci. Tudi kvartaške "umetnosti" sem videl v Turčiji, ki bi se jih nobenemu našemu kvartaškemu umetniku ne bilo treba sramovati. Seveda so bili ti umetniki navadno Grki ali pa Armenci. Rojen Turek ni zadosti potrpežljiv, da bi se takih spretnosti naučil, je prelen.

Čudil se torej nisem, da so v Dabli kvartali, le radoveden sem bil, kateri izmed naših treh znancev je nastopil kot "kvartaški umetnik."

Dal sem si moža popisati in se prepričal, da je bil odrinski jetničar. Medtem ko je izvajal svoje kvartaške ročnosti, sta se, je pravil handžija, odstranila druga dva in se čez nekaj časa vrnila. Tista dva nista bila druga ko Manah el-Barša in Barud el-Amazat. Ta dva sta izvršila tatvino in jetničar je seveda točno vedel, kaj nameravata.

"Izpraševal si torej svoje ljudi, jih preiskal in se prepričal, da so tatovi tisti trije gostje. In kaj si nato storil?"

"Poslal sem za njimi vse svoje hlapce."

"Tako? Zakaj pa sam nisi jezdil za tatovi?"

"Sam sem medtem hitel v Strumico in naznanil tatvino potovanja. Prav dobro vejo, da jih nekdo zasleduje, ker imajo še tudi druge grehe na vesti. Lahko so si mislili, da bodo tisti zasledovalci prišli tudi v Dabli in se oglasili pri tebi. In da bi te svoje zasledovalce zvodili za nos, so ti napovedali napačno smer."

In še nekaj pomisli! Prišli so iz Melnika. Iz Melnika se potuje v Dojran v ravni črti na ju gozpad čez Sultanico. Čemu bi bili torej jezdili najprvo naravnost na zapad v Dabli, po od tod krenil na jug? Čemu ovinček, ki znaša dobri dve milj? Komur se mudi, kdor ve, da so za petami, ne jezdi po ovinkih!"

Handžija me je pozorno gledal.

"Effendi, povej, si res kristjan?"

"Sem. Čemu vprašas?"

"Če bi ne bil kristjan, bi rekel da si policijski uradnik."

"Niso vsi kawas muslima?"

"Ni."

"Navaden kawas gotovo nisi, ampak eden izmed višjih uradnikov. Kristjanov pa, kolikor vem, na taka visoka mesta ne nastavljajo."

"Zakaj pa misliš, da sem policijski uradnik?"

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

"Pridebivajte člani za S. D. Zvezo"

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

"Čisto tak si. In govoriš pa tudi kakor človek, ki že vse ve, še preden mu povejo. In tudi tvoji spremljevalci so čisto taki. Le pogledaj si tistale dva!" Pokazal je na Očkota in Omarja. (Dalje prihodnjič)

SODNI DAN NAD DOBREPOLJEM

(Nadaljevanje z 2. strani)

Koruza, ki je glavna hrana v dobrepoljski kotlini, je uničena do zadnjega stroka. Iz njiv mole le posekana stebelca. Proso je toča kar zabila v zemljo. Krompir pa je voda odnesla s seboj. Ko popotnik pogleda na polje, se mu zdi, da Dobrepoljci spomladi na mnogih njivah sploh sejali niso. In kar je krompirja v zemlji še ostalo, ne bo za živež. Pogнал bo nanovo in se izrabil. Le pesa je ostala, pa brez listov. Na njivah pa so še danes opazljivi sledovi, ki jih je pustila za seboj toča. Vdolbina se nahaja pri vdolbini, kakor jih je zasekalo ledeno zrno. In kakšni so travniki? Kakor da bi jih murenčki razrili, toliko luknjeno je. Trava pa sesekljana. Tudi po gozdovih je razdejano. Vihar je pometal nekaj smrek, oklestil hraste in polomil buke. V gozdičku pri Podgorici je izruval kar dve debeli smreki hkratu. Pri Šušterju Francu so doživeli največji strah. Deset metrov za hišo stoji tri visoke smreke. Ko je zarohnel vihar, je kar odrezal vrhnji del srednje smreke in ga vrgel na streho hiše. Pod takim bremenom se je streha vdrla in strla opeka. Voda je skozi odprino kar drla v notranjščino. Ko je ponehala najhujše, so morali domači ob svitelki popraviti streho in jo brž prekriti z vsem, kar so imeli pri rokah. Ko je završalo nad dolino, so se nahajale sredi pašnika pod cerkvijo sv. Antona tri sestre Zrnčeve. Hitele so spravljati mrvo na kupe. Pa jih je nevihta prehitela. Ančka je skočila naglo pod grmovje, toda Slavka in Tončka se nista mogli obrniti nikamor. Začeli sta teči proti domu. Vihar ju je metal ob tla, toča pa tolkla po njiju. Vsa zmučena se je Tončka privlekla do bližine cerkvice, potem pa je padla in obležala. Sestra Ančka, ki jo je gledala izza grmovja, ji je priskočila na pomoč in jo odnesla nezvestno domov. Slavka je pritekla še do bližine hiše posestnika Tiselja, narkar se je tudi ona zgrudila vsa onemogla. Tiseljevi so jo spravili v hišo in položili v posteljo. Potočeni od toče in delno krvavi se dekleti nista prebudili iz nezvesti. Jok Zrnčevih je prevpil vso bolečino, ki jim je stiskala srce ob pogledu na vse uničeno, kar so imeli. Molili so ob dekletih, ker so mislili, da je zanju prišla zadnja ura. K sreči se je Tončka proti večeru zbudila, sredi noči pa tudi Slavka. Ko so kmetje pogledali po

polju, so našli vse razdejano. Tudi ptice, ki jih je toča zalotila na prostem, so poginile. Vrane, golobi, jerebice, zajci itd.

Škoda je povsod velikanska. Saj ga ni kmeta, ki bi mu ne urje ne uničilo vsega, kar je imel. Vsi so enako prizadeti, vsi enako potrebni pomoči. Ne vedo, kaj bodo jedli jeseni in preko zime, še manj pa, kaj bodo sejali prihodnjo pomlad. Iz nedozorelega sadja bodo mogli žgati le žganje. Kupiti pa je treba opeko, da bodo prekrili strehe, in najti sredstva za nove šipe. Kmetijska zadruga je utrpela morda še največjo škodo. Voda je vdiral skozi strop v trgovino in skladišče. Vse je uničeno.

Pomoč je nujno potrebna. Župan g. Strnad se je takoj odpeljal v Ljubljano, da obvesti banko upravo o strahotah, ki jih je preživel, in pokaže na zlo, ki še čaka Dobrepolje zaradi težkih posledic. Zvečer je prihitela komisija, da si je ogledala škodo. Ta čas so na kmetje pridno popravljal strehe in polagali novo opeko. Le na polju se slika še ni spremenila. Še vedno se vsakomur, ki pride v kraj, nudi grozna slika po razdejanju. Še vedno se vidi masno blato, s katerim so pokrite njive. 456 obubožanih posestnikov, ki danes niso več posestniki, temveč reveži, se bo obračalo prosee za pomoč na vse strani. Obrnili se bodo na banovino, na vplavo in nazadnje na slovensko javnost, da tudi ona uvidi vso stisko in revo ter jim pri-skoči na pomoč.

Novo mesto, 28. julija. — Nad Novim mestom in bližnjem okolico je v ponedeljek proti večeru zaplesala svoj divji uničujoči ples strahovita nevihta, ki je v komaj 15 minutah spremenila dobro obetajoča polja in sadovnjake v pravo razdejano. Padala je kakor jajce debela toča. Tudi mestu samemu ni prizanesla. Vse, kar je rastle po vrtovih, je zblilo v tla, drevesa pa je naravnost oklestila. Žalostno sliko kažejo pa posebno okoliški kraji, kjer je toča neusmiljeno bila cele pol ure. Uničeni so vsi pridelki, proso, fižol, krompir, pesa, buče in drugo. Strahotno razdejano je tudi v vinogradih. Toča je razbila nešteto šip po oknih, na mnogih zgradbah pa je odnesla kar polovico opeke in je voda kar v curkih drla skozi strehe. Prizadete so posebno občine Žužemberk, Zagradec, Ajdovec, Šmihel-Stopiče, Straža in Prečna. Komisija ki je prišla na kraj strahotne vremenske katastrofe, je le deloma mogla

preceniti škodo, ki pa že po prvih podatkih gre v težke milijone. Ljudje vsi obupani pričakujejo pomoči tudi od banovine, ker že sedaj nimajo niti najpotrebnejšega za življenje, kaj šele v bodočnosti, ki jo kmetje s strahom pričakujejo.

Sv. Križ pri Kostanjevici, 1. avgusta. — Sv. Križ pri Kostanjevici je bil preteklo noč pozorišče, nad katerim se je z vso strahotnostjo razdivjalo katastrofalno neurje. Po maelu je deževal skoraj že ves dan, siloviti naliivi pa so se pričeli okoli 7. Naenkrat so bila vsa polja in travniki pod vodo, ki je prepredla vso okolico z novimi strugami, trgala ceste ter podirala vse, kar je našla na svoji uničujoči poti. V hipu je bilo vse prebivalstvo, ki je v strahu pričakovalo kaj bo, pri svojem reševnem poslu. Voda je vdiral povsod v poslopja, po hlevih je tulila živina, slišalo se je obupno jokanje otrok. Voda je pridrla od vseh strani s takšno naglico, da je bilo že takoj v začetku nemogoče misliti na kakšno uspešno reševanje. To pa je bilo nemogoče tudi že zaradi tega, ker je legla nad vso pokrajino črna tema. Iz zvonika je proseče bilo plat zvona. Voda je začela vdirati tudi v stanovanja, kjer so ji brez uspeha skušali zastaviti pot. Na več mestih so tudi porušeni zidovi. Z eno besedo: Razdejano je grozotno in pač nima v tem kraju dosedaj primere. Popolnoma so poleg polja uničeni tudi vrtovi, ki so letos kazali še dosti dobro. Zavaladalo je pravo siromaštvo in obup nad prihodnostjo.

Ne samo Sv. Križ, pač pa tudi vsa okolica je doživela danes strašno noč. Se silovitejši so bili naliivi po sosednjih hribih, kjer je sicer škoda nekoliko manjša, kot v rodovitnih nižinskih predelih, vendar je tudi tu razdejano strahotno. Vsa pobočja so naravnost razrezali siloviti hudourniki, ki so trgali in odnašali zemljo, podirali gozdove, do tal porazbili bujne vinograde. V Kostanjevici je ves letošnji pridelek popolnoma uničen.

Toliko strahu tukajšnje ljudstvo še ni preživelo kot preteklo noč, pa tudi ni znano, da bi eno samo deževje napravilo pri nas toliko škode, kakor jo je sedaj. Ljudje, katerih življenje je pač tu odvisno samo od tega, kar pridelajo s svojimi pridnimi rokami, ne bodo mogli nadomestiti te škode.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

IZ DOMOVINE

—Silna nevihta s poplavo — Pred dnevi popoldne so se zgrnili nad sodraško okolico temni oblaki in nastalo je hudo neurje. Med neprestanim treskanjem je lilo. kakor bi se bil utrgal oblak. Posledica je bila, da je Bistrica prestopila bregove in zalila vse niže stoječe skedenje in hleve. Živina je bila v nekaterih hlevih že do trebuha v vodi, ko so jo začeli reševati. Voda je zalila njive in travnike, s katerih je odnesla mnogo sena. Tudi les je odnašala.

Med hudo uro je strela užgala v Kračali Lundrov skedenj. Pri tako hudem naliivu ni bilo niti mogoče misliti na gašenje. Pri Sv. Gregorju je udarila strela v vrh visokega mlaja, ki je stal še od birmo. V gozdu nad Sodražico pa je strela ubila apneničarja Ivana Mervarja, doma iz Kastva pri Sušaku, ki je s tovaršem rojakom pripravil apnenico. Omamila je tudi njegovega tovariša, ki pa je počasi prišel k sebi. Pokojni Mervar je bil že prej zaposlen v Sodražici in je bil vesten in priljubljen delavec.

Pred nekaj dnevi je bil šel zaradi košnje domov, kjer ima posestvo. Dan po povratku pa je že prejel njegova rodbina vest, da nima več hranitelja. Pokojnik zapušta ženo in več nepreskrbljenih otrok.

To hudo neurje je napravilo vsem občanom veliko škodo pri senu, na polju in na cestah. Poplave so pri nas tako pogoste, da bi bil že skrajni čas, misliti na regulacijo Bistrice, ki se nam pred volitvami vedno obljublja, a ostane potem samo pri obljubah.

—Smrtna žrtev strele. — Te dni je nad žalcem nastala huda nevihta, ki je na polju zalotila več koscev, ki so spravljali seno na voz. Med njimi je bil tudi hlapec Josip Obreza, star okrog 30 let. Nenadno pa je tresčilo v voz, in ubilo Obrezo, vse druge, ki so stali okrog voza je strela le omamila. V trenutku se je vnelo tudi seno, a silni naliiv je ogenj kmalu pogasil. Obrezo so skušali z umetnim dihanjem obuditi k življenju, toda ves trud je bil zaman.

DNEVNE VESTI

Slabo vreme zadržuje iskanje ruskih letalcev

Fairbanks, 17. avgusta. Izredno slabo vreme v severnih krajih Alaske je preprečilo iskanje za šestimi sovjetskimi letalci, ki so se zgubili zadnje nedelje. Ruski zastopniki, ki so dospeli v Fairbanks, so dobili iz Moskve poročilo, ki pravi, da so v Moskvo dospeli radio klici od zginulih zrakoplovcev. Toda klici so bili skoro nerazločni. Kanadski zrakoplovci so se včeraj pridružili ameriškim, da skušajo najti Ruse. Trije ruski zrakoplovi so se tudi podali na pot proti Alaski. Zginuli ruski letalci imajo dovolj gorke obleke in dovolj hrane za šest tednov.

Bivši angleški kralj je v Jugoslaviji

Zagreb, 17. avgusta. Sem je dospel vojvoda Windsor, bivši angleški kralj, s svojo soprogo. Več dni se je mudil v Sloveniji na gradu Brdo, kjer je bil gost jugoslovanskega regenta princa Pavla. Iz Zagreba se vojvoda poda v Split, Dalmacija, odkoder se vkreca na ladjo in bo nekaj dni križaril po Jadranskem morju.

Poljska konvencija

V Clevelandu se vrši te dni konvencija Zveze poljskih žen v Zedinjenih državah. Konvencija ima svoje zborovanje v avditoriju poljske cerkve Sv. Srca Jezusovega na Krakow Ave. Kalih 250 delegatkinj je navzočih.

Kongres je ponovno udaril po predsedniku

Washington, 17. avgusta. Poslanska zbornica je včeraj v naglici sprejela postavbo, ki pride do živga onim, ki se izogibajo davkom. Pričakuje se, da bo tudi senatna zbornica danes postavbo odobrila. Tekom debate v poslanski zbornici je vodja republikanske manjšine, kongresman Fish iz države New York, izjavil, da ga veseli, ker je ta postavba sprejeta, tako da bo predsedniku v bodoče nemogoče izogibati se davkom. Kongresman Treadway je pa očital sinu predsednika Roosevelta, da ni podal dovolj visokih števk svojih dohodkov. Kongres je nadalje odobril \$42,000,000 za javna dela, dasi je Roosevelt zahteval ta denar. Delavska komisija je zahtevala za svoje poslovanje \$1,600,000, toda dobila je samo \$900,000. Poslanska zbornica je odobila tudi \$23,000,000 iz proračuna za gradnjo novih hiš. Sploh je kongres včeraj na vse načine skušal, kje bi mogel škodovati predsedniku pri njegovem delu.

Prestar ženin

Rzeszow, Poljska, 17. avgusta. Magdalena Niedzialko, ki je stara 107 let, se je zaročila z 97 let starim "fantom." Včeraj bi morala priti do poroke, ko je starika izjavila, da je ženin "prestar" za njo in ga neče vzeti. Izjavila je, da bi poročila kakega 30 ali 40 let starega "fanta."

Blagajna unijskih premogarjev ima milijone

Washington, 17. avgusta. The United Mine Workers of America, kateri načeljuje John L. Lewis, je imela v svoji blagajni 1. julija \$3,563,872. Tekom sedmih mesecev je blagajna narasla za \$808,000. Za plače je dala premogarska organizacija v prvih šestih mesecih \$283,000, drugi stroški so pa znašali \$180,527.

111 vojni veterani umrje vsak dan

Washington, 17. avgusta. Administracija veteranskega urada naznanja, da umrje povprečno vsak dan 111 bivših vojakov, ki so se udeležili te ali ene vojne. 90 veteranov umrje, ki so se udeležili svetovne vojne, 15 veteranov iz špansko-ameriške vojne, pet veteranov iz civilne vojne in eden onih, ki so se udeležili vojne proti Indijancem. Zadnji mesec je dobivalo 377-294 veteranov iz za svetovne vojne odškodnino ali pokojnino, do čim jih je na podpori 174,562, ki so se udeležili špansko-ameriške vojne. Iz civilne vojne, ki se je vršila v letih 1861-1865 preostaja še 7,031 veteranov. Od postanka republike do danes je vlad. Zed. držav plačala svojim veteranom skoro 22,000,000,000 dolarjev podpore in pokojnine.

MALI OGLASI

Služba!

Služba se dobi v prodajalni pohištva za prodajalca ali prodajalko. Plača po dogovoru. Vprašajte na 6104 St. Clair Ave. (195)

Delo dobi

prodajalec premoga. Mora biti izkušen. Koren Coal & Wood Co. 16201 Saranac Rd. (195)

Soba

se da v najem enemu ali dvema fantoma. Vprašajte na 1332 E. 53rd St. (194)

Lepa farma naprodaj

ali se zamenja za hišo, 65 akrov zemlje, 20 akrov trte, 10 akrov sadnega drevja, nov hlev, hiša 6 sob, elektrika, traktor in drugo orodje. Stiri krave, dva konja in druga žival. Farma je na lepem prostoru južno od Geneve, O. Vprašajte pri Dan. Stakich, 15813 Waterloo Rd. Tel. KE nmore 1934 (193)



Roža sveta

POVEST IZ DOBE TRETJE KRIZARSKE VOJSKE

Angleški spisal: H. R. HAGGARD

Prevel: I. M.

In vendar je hotela ta peščica braniti Jeruzalem pred silo zmagovalnih Saracenov. Zbok tega se ni čuditi, če so tarnali po ulicah, da se je vpitje njihovega obupa vzdigovalo do neba; saj so se vsi zavedali, da je sveto mesto izgubljeno in njihovo življenje zapadlo.

In zajahala sta skozi to množico, ki se ni dosti zmenila za nju, in prišla do samostana v sveti kraj Via Dolorosa, ki sta ga obiskala z Godvinom, ko ju je bil odpustil Saladin iz Damaska. Vrata tega samostana so stala v senci tistega svoda, kjer je Rimljan Pilat izrekel do vseh rodov besede: "Glejte, človeki!"

Vratar jima je povedal, da so redovnice v kapelici pri molitvi. Wulf odgovori, da mora govoriti s prednico v zadevi, ki je ni mogoče odlašati; nato ju je peljal v hladno, prostorno sobo. Kmalu nato so se odprla vrata in v sobo je stopila opatinja v svoji beli obleki, vitka, postavna Angležinja srednjih let, ki je tujca radovedno pogledala.

"Gospa opatinja," reče Wulf in se globoko prikloni, "moje ime je Wulf D'Arcy. Ali se me spominjaš?"

"Da. Bili smo že skupaj v Jeruzalemu — pred bitko pri Hatinu," je odgovorila. "Tudi meni je znano nekoliko tvoje zgodbe v teh krajih — jako čudna je."



Ď BLAG SPOMIN

prve obletnice smrti našega preljubljenega in nikdar pozabljenega sina in brata

PAUL OKICKI

ki je v cvetu mladosti izdihnil svojo blago dušo dne 18. avgusta 1936.

Eno leto je minulo, kar nesreča Te je dohitela. Božja volja je to bila, da si moral ločiti se od nas.

Zaklad ljubezni si nam bil, v cvetu življenja si zapustil nas;

a Tvoj spomin ves lep živi, med nami bo do konca dni.

V miru sladko le počivaj, ter v zemlji rodni mirno spi, prosí za nas tam v nebesih, da bi se združili enkrat vsi.

Žalujóci:

starši;

dva brata in dve sestri.

Cleveland, O., 18. avgusta 1937.

"Ta gospica," je nadaljeval Wulf, "je hči in dedinja gospoda Andreja D'Arcyja, mojega strica in v Siriji balbeška princezinja in Saladinova nečakinja."

Opatinja se je zganila in vprašala:

"Ali je potem tudi njegove vere, kakor bi se dalo soditi po njenem oblačilu?"

"Ne, častna mati," je rekla Rozamunda, "kristjana sem, dasi grešnica, in prihajam sem, kaj iskat zavetja, da bi me ne izročili mojemu stricu Saladinu, ko bi spoznali, kdo sem."

"Hči moja, kako naj rešimo tebe, ko je naše življenje samo v nevarnosti? To je samo v božjih rokah. Vseeno pa storimo z veseljem vse, kar je v naši moči; tukaj se vsaj lahko odpočiješ za nekaj časa. Dali ti bomo zavetje pred najsvetejšim oltarjem naše kapelice; potem ne sme noben kristjan položiti rok te nate, kajti to bi bilo bogoskrustvo, ki bi ga stalo dušo. Nadalje ti tudi svetujem, da se daš vpisati kot novinka in oblečeš naša oblačila. "Ne," je pristavila in se nasmejala, ko je opazila preplašen izraz na Wulfovem obrazu, "ni treba, da bi ga gospica Rozamunda vedno nosila, razen če bi jo bila volja. Vse novinke ne despo do končnih slovesnih obljub."

"Dolgo časa sem nosila z zlatom vezano svilo in neprecenljive dragulje," je odgovorila Rozamunda, "in zdaj se mi zdi, da si bolj želim tistega vašega oblačila nego vsega na svetu."

Prednica je odpeljala Rozamundo v kapelico in vpričo vseh redovnic in pozvanih duhovnikov položila pred oltarjem, na tistem svetem kraju, kjer pravi, da je nekdanji Kristus odgovarjal Pilatu, roko nanjo, ji dala zavetje in ji zagnila glavo z belim pajčolanom novinke. Wulf jo je pustil tamkaj, odjezdil in se je javil pri Balinu iz Ibelina, izvoljenem mestnem poveljniku, ki je bil vesel, da je mogel pozdraviti takega korenjaškega viteza.

Naporna je bil Godvinova ježa pod solncem, pod zvezdami. Za njim brat, ki mu je bil tovariš in najboljši prijatelj, pa dekle, ki jo je bil zaman ljubil pred njim, ni vedel kaj. Kaj je šel iskat? Drugo žensko, ki je tvegala svoje življenje za njih vse, ker ga je ljubila. In če jo najde, kaj potem? Jo mora poročiti, ali pa je to njegova želja? Ne, on si ni želel ženske na svetu; ali to, kar je bilo prav, je bilo prav, je bil pripravljen storiti. Če je pa ne najde, kaj pa potem?? No, potem se hoče vsaj predati Saladinu, ki mora imeti slabo mnenje o njih, ki je z njimi dobro ravnal, ter mu povedati, da jim je bil ta naklep docela neznan. Da, k njemu hoče iti najprej, četudi samo radi tega, da ga prosí odpuščanja za Masudo, če bi bila še v njegovih rokah. Potem—upati vendar ni mogel, da bi mu verjel in v drugič prizanesel—naj pride smrt; z veseljem jo pozdravi, ker si je želel miru.

Zvečer je bilo in Godvinov utrjeni konj je počasi stopal skozi veliki Saladinov tabor pred zidovjem zajetega Askalona. Nikdo mu ni delal zaprek; ker je bil toliko časa ujetnik med njimi, so ga izvečine vsi poznali, drugi pa so bili zopet mnenja, da je eden krščanskih vitezov, ki so se podali. Tako je dospel do velikega šotora, ki je

v njem bival Saladin; velel je straži oznaniti ga pri sultanu, češ, da ga prosí avdijence. Takoj je dobil dovoljenje, da vstopi, in je našel Saladina med svojimi ministri pri zborovanju.

"Gospod Godvin," je rekel, kaj te prinaša zopet nazaj v moj tabor, ko vendar vidiš, kako si ravnal z menoj? Vama bratoma sem daroval življenje, vidva pa sta me oropala nje, ki bi je za nobeno ceno ne hotel izgubiti."

"Midva te nisva oropala, gospod," je odgovoril Godvin, "saj nama je bil ta naklep popolnoma neznan. Ker sem bil prepričan, da boš imel tako mnenje o naju dveh, sem prišel iz Jeruzalema, pustivši tam brata in princezino, da ti povem resnico in se ti predam, da prejemem mesto nje vsako kazni, ki se ti zdi primerna za Masudo."

"Pa zakaj bi jo ti prejel?" je vprašal Saladin.

"Ker je vse," je odgovoril Godvin žalostno in s povešano glavo, "kar je storila, naredila iz ljubezni do mene, dasi brez moje vednosti. Povej mi, ali je še tukaj, ali je pobegnila?"

"Ona je še tukaj," je odgovoril Saladin na kratko. "Ali jo želiš videti?"

Godvin je olajšano vzdihnil. Masuda je vsaj še živel in groza, ki ga je tisto noč obšla, je bila le težka sanja, ki jo je rodila njegova bojazen.

"Želim jo videti. Imam ji marsikaj povedati."

"Brezdvomno jo bo veselilo slišati, kako ji je naklep vspel," je rekel Saladin s srditim nasmehom. "Bil je res zvičajno osnovan in drzovito izvršen."

In poklical je vojaka, rekoč: "Pelji tega viteza k Masudi. Jutri pa sodimo njega."

Vojak je vzel s stene srebrno svetilko in namignil Godvinu, ki se je priklonil sultanu in odšel za njim. Ko je ves utrjen stopal skozi množico v sobami, se je Godvinu zdelo, da so ga zbrani emirji in poveljniki sočutno gledali. To čustvo v njem je bilo tako silno, da se je ustavil in vprašal:

"Povej mi, gospod, ali grem v smrt?"

"Vsi smo na tej poti," odgovori Saladin, "ali Alah ni zapl"

sal, da bi to noč prišla tvoja smrt."

Po drugih hodnikih sta prišla do nekih vrat, ki jih je vojak, ki je krevsal pred njim, odprl.

"Torej je zastražena?" je rekel Godvin.

"Tako je," se je glasil odgovor, "zastražena. Vstopi," je rekel in mu podal svetilko. "Jaz ostanem zunaj."

"Nemara spi in jo bom motil," reče Godvin, ki se je obotavljal na pragu.

"Ali nisi dejal, da te ljubi? Najsi tudi spi, ona, ki je bivala v Masijafu, ti ne bo štela obiska v zlo, ko si od tako daleč prijezdil radi nje," je rekel vojak s porogljivim nasmehom.

Godvin je vzel svetilko in stopil: vrata so se za njim zaprla. Ta kraj mu je bil prav dobro znan, ali ne? Semkaj so ga vendar pripeljali, da bi umrl, in skozi ista vrata je prišla neprav Rozamunda, da se poslovi od njega, ki se je zdaj povrnil, da jo pozdravi v prav isti strašni luknji. Bila je prazna brez dvoma pride kmalu. In čakal je, ozirajoč se proti vratom.

A niso se odprla; nobenih stopinj ni bilo slišati, nič ni motilo smrtno tišine. Obrnil se je in se strmeč oziral naokrog. Nekaj se je svetilo tam zadaj v kotu, prav tam, kjer je bil klečal pred rabljem. Neka postava je ležala tam: ni dvoma, da je bila Masuda, speča v ječi.

"Masuda," je rekel, in od obokanih sten je odmevalo nazaj — "Masuda."

Res, ona je bila, speča in še vedno je imela kraljevska Rozamundina oblačila na sebi in na prsih se ji je še vedno lesketala Rozamundina zapon.

Kako dobro je Masuda spala! Ali se nikoli ne zbudi? Pokleknil je poleg nje in iztegnil roko, da privzdigne dolge lase, ki so ji zakrivali obraz.

Dotaknil se je je in — glava se ji je odvalila.

Z grozo v srcu je Godvin posvetil s svetilko in pogledal. O! Tista oblačila so bila rdeča, tiste ustnice so bile blede. Masuda je bila, koje duh je šel mimo njega v puščavi! Masuda, umorjena od rabljevega meča! Tako

slabo šalo so mu zagodli in tako — tako sta se zopet srečala!

Godvin je vstal in stal nad njeno nepremično postavo kot stoji mož v sanjah, iz srca, iz ust pa so mu privrele besede:

"Masuda, sedaj vem, da ljubim odslej tebe in edino tebe na veke, o ženska s kraljevskim srcem. Čakaj name, Masuda, kjerkoli sedaj bivaš!"

Ko so mu te šepetane besede prihajale čez ustnice, se je Godvinu vnovič zazdelo, da mu je isti čudni veter pihal okoli čela, kot takrat, ko je jezdil z Wulfom izpred Askalona ter prišal seboj Masudino navzočnost in da mu je isti nepozemski mir navdal dušo.

Naenkrat je vse minulo; ozrl se je in videl vojaka stati poleg sebe.

"Ali nisem povedal, da jo najdeš spečo?" je rekel s pikrim nasmehom. "Poklič jo, gospod vitez, poklič jo! Ljubezen, pravijo, premosti velike prepade — celo take med odsekanim vratom in prsi."

Godvin je udaril s srebrno svetilko, ki jo je imel v roki, in vojak se je zvrnil kot pobit vol.

Godvin je obstal za hip, onemogel se je zgrudil preko Masudinega trupla in obležal kot mrtev.

Dvaindvajseto poglavje V Jeruzalemu Godvin je vedel, da je ležal

J. S. WIDGOJ

SLOVENSKI FOTOGRAF

se priporoča vsem za izdelavo vsakovrstnih slik po zmernih cenah.

485 E. 152 St.

Odprto ob nedeljah

bolan, ni pa se zavedal drugega, kakor da se mu je dozdevalo, da mu streže Masuda. Vsa preteklost mu je prišla iz spomina. Vedno je bila pri njem, oblečena v belo oblačilo, ga gledala z očmi polnimi neizrekljivega poka in ljubezni in opazil je tudi, da je imela okoli vrata tenko, rdečo črto, in se je čudil odkod to.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebštine
za dom.

6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Preostalo je še
nekaj izvodov poezij

IZ ŽIVLJENJA ZA ŽIVLJENJE

zložil in izdal

IVAN ZUPAN

urednik "Glasila K. S. K. J."

6117 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

Cena \$1.00 s poštnino vred.

• Naročite jih sedaj, dokler
zaloga ne pade!

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena
in stane samo:

\$ 2.00

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA

6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

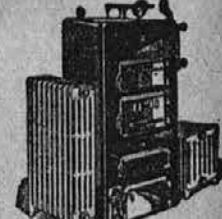
WOLFF HEATING CO.



GREJNI INŽENIRJI
GORAK ZRAK, PARA, VROČA
VODA, AIR CONDITIONING
Popravljalni deli za vse vrste
boilerje in furnace
DO 3 LETA ZA PLAČANJE

Postavite si grelni sistem in začnite
plačevati v septembru

Vprašajte za Stefan Robash, naš zastopnik
715 East 103rd Street
Vabijo se tudi naročniki izven mesta



STERLING COATS AND SUITS AND FUR COATS

Ker se vse blago draži, zato vam svetujem, da si izberete fino, čisto volneno "STERLING" suknjo ali FUR COAT najnovjše 1937-1938 mode, prej ko mogoče. DIREKTNO IZ TOVARNE in to po vedno nižjih cenah kakor kje drugje.

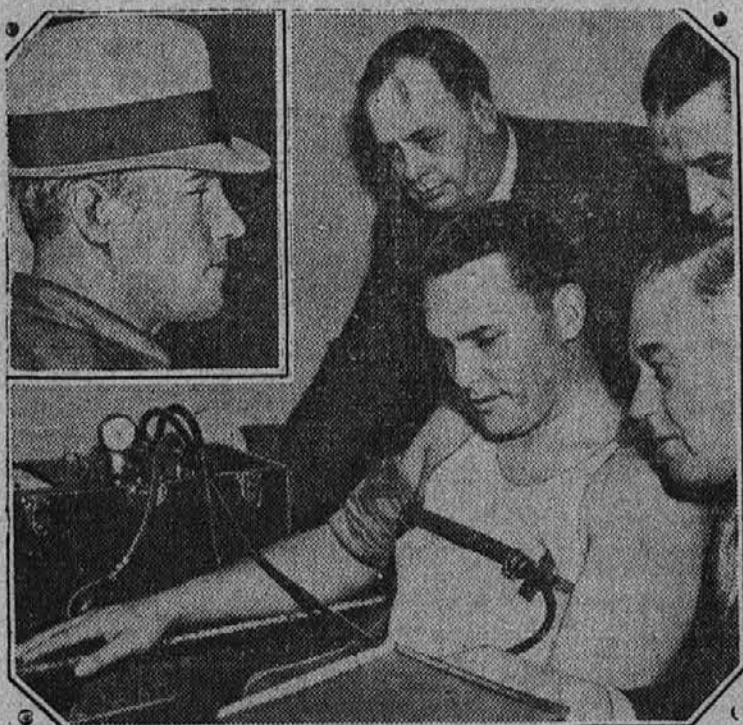
Izberite vašo suknjo sedaj, plačajte nekoliko kadar jo izberete in drugo enkrat oktobra ali novembra meseca (Will Call).

Prosim, oglasite se, ali me pokličite, da vas peljem naravnost v tovarno, kjer si lahko izberete fino in trpežno suknjo po vaši volji in ceni. — Za pošteno in točno postrežbo se vam priporočam

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd.

Tel. ENdicott 3426



Stroj, ki pove, če kdo govori resnico ali laže. Začeli so ga rabiti pri sodnih obravnavah. Stroj kaže utrip srca in krvi in zaznamuje razliko utripov, če kdo laže ali govori resnico. Slika predstavlja slučaj v Berkeley, Cal., kjer je policija poskušala ta stroj na Jerome von Braun Selz, ki je bil obdolžen umora Mrs. Ade French prošlo leto.



Ladja City of Baltimore je eksplodirala in požar je napravil veliko škodo. Pri razstrelbi sta bila dva mornarja ubita in pet težko ranjenih. Na sliki je videti samo še kup ožganega ogródja od ladje.



"Poglej, tukaj v Ameriški Domovini je zopet oglaševanih nekaj prav poceni predmetov!"

"Tako priliko je treba izrabiti, da se prihrani nekaj dolarjev."

"Pomni, draga ženica, vsak cent se pozna, ki ga moreva prihraniti."

"Zato vsak dan preglejva Ameriško Domovino, ne samo novice in drugo berilo, ampak tudi oglase. Trgovec, ki oglašuje v Ameriški Domovini je zanesljiv in pri njem kupujva."